

[Undervisningsministeren.]

sætte, fordi vi kun kan have en bestemt procentdel. Disse unge skal så over i en anden uddannelse, hvor man har præcis de samme forhold, og hvor de altså også bliver skåret fra. Det tror jeg er et helt andet forhold end det, at man prøver at gennemføre et studium og så må erkende, at man ikke kan klare det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde.

(Lovforslag nr. 249. Fremsat 7/5 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Søgaard (S):

Det forslag, ministeren har fremsat om værnepligtiges anvendelse til civilt arbejde, har jo som baggrund det forlig, som de fire partier, der står bag forsvarsforliget, indgik, nemlig om at gennemføre en soldaterlønsordning. Ministeren har altså ikonsekvens heraf fremsat et forslag, som går ud på en ændring i loven om de civile værnepligtige.

Den civile værnepligtstjeneste er jo en erstatningstjeneste for værnepligten ved forsvaret, og ved det forslag, der nu er fremsat, synes det mig i hvert fald, at vi får en klarere adskillelse mellem de to former for værnepligt, således at det, vi kender som samvittighedsbegrebet i forbindelse med den civile værnepligtige, træder klarere frem og får en mere afgørende position, en rimeligere placering, når vi skal dele værnepligten op på den måde som vi hidtil har gjort i vort samfund.

Hvis man nemlig ved soldaterlønnens gennemførelse nu også lod denne aflønningsform komme de civile værnepligtige til gode

fuldt ud, ja, så måtte — i hvert fald således som det er nu — 12 måneders civil værnepligt, 12 måneders aflønning, jo virke meget tiltrækkende og være en betydelig større fordel for de civile værnepligtige, end det er for de militære værnepligtige. Og det er jo ikke ligefrem det, der har været meningen med denne adskillelse eller denne mulighed for, at man af samvittighedsgrunde kunne vælge en anden udvej end at aftjene sin militære værnepligt.

Helt bortset fra at gennemførelsen af en tilsvarende aflønningsordning for de civile værnepligtige som den, man nu gennemfører for de militære værnepligtige, helt afgjort også ville give nogle problemer i forbindelse med den udstationeringsordning, vi kender, hvorefter ca. 80 pct. af de civile værnepligtige aftjener deres værnepligt udstationeret på steder i undervisningsministeriets eller socialministeriets regie. Det er givet, at også dette ville give problemer i denne forbindelse. F. eks. er det jo sådan, at hvis man gennemførte aflønningsordningen for de civile værnepligtige, så ville lønnen pr. 1. april i indeværende år fuldt ud gennemført være på 4.177 kr., mens den tilsvarende aflønning f. eks. for ikke-pædagogiske medhjælpere over 20 år — som jo er dem, de civile værnepligtige oftest møder ude på de udstationeringssteder, de kommer — ja, den er altså nede på 2.945 kr. pr. måned. En 1-årigt uddannet barneplejerske på daginstitution har f. eks. en løn på 3.967 kr. pr. måned, hvor den civile værnepligtige altså ligger over 4.000 kr. pr. måned. Det i sig selv indicerer naturligt en situation, som ikke kan være gangbar i denne forbindelse, når man stadig væk taler om den civile værnepligt som et samvittighedsbegreb — et begreb, som man må gøre, om jeg så må sige, en ekstra indsats for.

Jeg er enig med ministeren i, at de ydelser, som de civile værnepligtige skal have, naturligvis ikke skal forringes i forhold til det, de har haft for nærværende, og at man som hidtil bør regulere ydelserne ved at give kompensation for stigende leveomkostninger på forskellig vis. Således har vi hidtil gjort, og det bør vi også fortsætte med.

Med hensyn til det næste led i billedet, nemlig en nedsættelse af tjenestetiden til et andet antal måneder for aftjening af den civile værnepligt, ja, da er det rigtigt, at den